

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA:041-01/18-01/6
URBROJ:613-02-01-18-7

Zagreb, 23. kolovoza 2018.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
MINISTARSTVA TURIZMA ZA 2017.

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O MINISTARSTVU	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Planiranje i izvršenje plana	4
	Financijski izvještaji	6
	Javna nabava	13
III.	REVIZIJA ZA 2017.	15
	Ciljevi i područja revizije	15
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	15
	Metode i postupci revizije	16
	Nalaz za 2017.	17
	Provedba naloga i preporuka	21

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija Ministarstva turizma (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2017.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Ministarstva sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje plana, prihodi, rashodi, imovina, obveze te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena s ciljem izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 132/14) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Ministarstva turizma za 2017. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljna načela financijske revizije i pripadajućim revizijskim smjernicama.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje mišljenja, opisane su u nastavku.

- U poslovnim knjigama i Bilanci sa stanjem 31. prosinca 2017. su manje iskazana potraživanja za 8.913.851,00 kn i obveze prema državnom proračunu u istom iznosu. (točka 1. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Ministarstva za 2017. je u svim značajnim odrednicama obavljano u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2017. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Temeljna načela revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim smjernicama.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostani i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Isticanje pitanja

Državni ured za reviziju skreće pozornost na dio Izvješća pod naslovom Financijski izvještaji u dijelu koji se odnosi na izvanbilančne zapise, u kojem su opisane činjenice u vezi s obvezom u iznosu 56.336.702,00 kn prema sportskoj udruzi, na temelju sudske presude. Za podmirenje navedene obveze Ministarstvo je u 2018. obvezno osigurati proračunska sredstva. Navedena činjenica nije utjecala na izražavanje mišljenja.

Obveze Ministarstva

Ministarstvo je obvezno pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s propisanim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole s ciljem sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka uslijed pogreške ili prijevare, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na bazi uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Na temelju procjene rizika određuju revizijske postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja.

Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja. Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2017. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

I. PODACI O MINISTARSTVU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Prema odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine 93/16 i 104/16), Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na turističku politiku Republike Hrvatske, strategiju razvitka hrvatskog turizma, razvoj i investicije u turizmu, razvitak kongresnoga, seoskoga, lovnoga, zdravstvenoga, omladinskoga i drugih selektivnih oblika turizma, unapređivanje i razvoj malog poduzetništva u turizmu i ugostiteljstvu, sanacijske programe u svezi s restrukturiranjem hotelsko - ugostiteljskih tvrtki, praćenje i sudjelovanje u procesu privatizacije, promicanje hrvatskog turizma u inozemstvu, sustav turističkih zajednica, turističku i ugostiteljsku statistiku, stanje i pojave na području turističkih i ugostiteljskih usluga, međunarodnu suradnju u vezi s turizmom, djelovanje instrumenata gospodarskog sustava i mjera gospodarske politike na razvoj ponude i pružanje turističkih i ugostiteljskih usluga i poslovanje turističkih i ugostiteljskih gospodarskih subjekata, uvjete obavljanja turističke i ugostiteljske djelatnosti, praćenje i analiziranje kvalitete turističke ponude, turističkih i ugostiteljskih usluga, uvođenje međunarodnih standarda kvalitete ponude smještaja i usluga, kategorizaciju turističkih i ugostiteljskih objekata, unapređivanje turističke i ugostiteljske djelatnosti. Ministarstvo obavlja inspekcijske poslove u području ugostiteljske djelatnosti i pružanja usluga u turizmu, osim nadzora nad naplatom proračunskih i drugih prihoda koji su utvrđeni u djelokrugu Ministarstva financija. Ministarstvo sudjeluje s ministarstvom nadležnim za upravljanje državnom imovinom u poslovima upravljanja i raspolaganja dionicama i poslovnim udjelima trgovačkih društava koji čine državnu imovinu u vlasništvu Republike Hrvatske te u pogledu trgovačkih društava koja se pretežno bave djelatnostima iz područja propisane nadležnosti ovoga Ministarstva. Ministarstvo obavlja poslove koji se odnose na sudjelovanje Republike Hrvatske u radu tijela Europske unije u područjima iz njegove nadležnosti te druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom.

Prema Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva turizma (Narodne novine 96/17), ustrojene su sljedeće ustrojstvene jedinice: Kabinet ministra, Glavno tajništvo, Uprava za strateško planiranje, programe Europske unije i međunarodnu suradnju, Uprava za investicije u turizmu, hotelsko turističku ponudu i posebne oblike turizma, Uprava za konkurentnost turističke destinacije, Uprava za pravne poslove i standarde, Samostalni sektor turističke inspekcije i Samostalni odjel za unutarnju reviziju. Navedenom Uredbom je predviđeno 309 zaposlenika.

Koncem 2016. Ministarstvo je imalo 166, a koncem 2017. je imalo 178 zaposlenika. Od 18. listopada 2016. zakonski predstavnik Ministarstva je ministar Gari Cappelli.

Planiranje i izvršenje plana

Financijski plan Ministarstva za 2017. je iznosio 187.032.837,00 kn. Nakon izmjena i dopuna državnog proračuna iz studenoga 2017. te preraspodjela po odlukama ministra financija, financijski plan Ministarstva je smanjen za 9.997.962,00 kn i iznosi 177.034.875,00 kn.

Planirani izvori financiranja su prihodi iz državnog proračuna u iznosu 149.030.786,00 kn, namjenski prihodi (koncesijske naknade i naknade troškova kategorizacije ugostiteljskih objekata) u iznosu 20.900.200,00 kn, sredstva Europskog socijalnog fonda u iznosu 4.608.705,00 kn, sredstva učešća Republike Hrvatske vezana uz pomoći iz EU u iznosu 1.580.094,00 kn, ostale refundacije iz sredstava EU u iznosu 406.065,00 kn, sredstva EU fonda za regionalni razvoj u iznosu 304.025,00 kn i ostale pomoći u iznosu 205.000,00 kn.

Rashodi su planirani u okviru dva programa, Poticanje razvoja turizma i Promociju turizma, u okviru kojih je planirano provođenje 15 aktivnosti i četiri kapitalna projekta. Vrijednosno značajniji rashodi u iznosu 150.662.833,00 kn su planirani za provedbu pet aktivnosti: Turistička promidžba Republike Hrvatske (tekuće donacije Hrvatskoj turističkoj zajednici) u iznosu 47.950.000,00 kn ili 27,1 % planiranih sredstava, Administracija i upravljanje u iznosu 38.652.198,00 kn ili 21,8 %, Konkurentnost turističkog gospodarstva u iznosu 24.843.000,00 kn ili 14,0 %, Fond za turizam u iznosu 20.300.200,00 kn ili 11,5 % te Programi subvencioniranja kreditnih programa u turizmu u iznosu 18.917.435,00 kn ili 10,7 % ukupno planiranih sredstava.

Prihodi su za 2017. ostvareni za 12.508.764,00 kn ili 7,1% manje od planiranih, najvećim dijelom zbog manje ostvarenih prihoda iz proračuna.

Za provedbu vrijednosno značajnijih pet aktivnosti ostvareni su rashodi u iznosu 144.547.422,00 kn, što je za 6.115.411,00 kn ili 4,1 % manje od plana. Rashodi u okviru aktivnosti Turistička promidžba Republike Hrvatske ostvareni su u planiranom iznosu 47.950.000,00 kn. U okviru aktivnosti Fond za turizam ostvareni su rashodi u iznosu 22.516.858,00 kn što je za 2.216.658,00 kn ili 10,9 % više od plana, a financirani su namjenskim prihodima (od koncesijskih naknada).

Manje od plana ostvareni su rashodi za provedbu tri aktivnosti: Administracija i upravljanje (za 5.465.057,00 kn ili 14,1 %), Konkurentnost turističkog gospodarstva (za 575.728,00 kn ili 2,3 %) te aktivnosti Programi subvencioniranja kreditnih programa u turizmu (za 2.291.184,00 kn ili 12,1 % manje od plana).

Također, manje od plana ostvareni su rashodi za provedbu aktivnosti Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. - 2020. Za navedenu aktivnost planirana su sredstva u iznosu 5.616.599,00 kn (za prioritetne osi: 2. Socijalno uključivanje, 3. Obrazovanje i cjeloživotno učenje te 5. Tehnička pomoć). Rashodi su ostvareni u iznosu 3.246.200,00 kn (najvećim dijelom za plaće u iznosu 1.453.453,00 kn i promidžbu u iznosu 1.012.817,00 kn) u okviru prioritetne osi 5. Tehnička pomoć, što je za 2.370.399,00 kn ili 42,2 % manje od plana. Prema obrazloženju, Ministarstvo (Posredničko tijelo razine 1.) u 2017. nije bilo u mogućnosti započeti s aktivnostima za prioritetne osi: 2. Socijalno uključivanje i 3. Obrazovanje i cjeloživotno učenje, jer nisu bili ostvareni preduvjeti.

Do ožujka 2018., za prioritetnu os 2. Socijalno uključivanje, završen je proces odobravanja natječajne dokumentacije od strane Posredničkog tijela razine 2 (Hrvatski zavod za zapošljavanje) te Upravljačkog tijela (Ministarstvo rada i mirovinskog sustava), a natječaj je objavljen u ožujku 2017.

Zbog propisanog procesa ocjenjivanja i odabira projekata za financiranje te uloženi žalbi, do konca 2017. nije donesena Odluka o odabiru projekata, odnosno sredstva nisu dodijeljena korisnicima.

Za prioritetnu os 3. Obrazovanje i cjeloživotno učenje, planirani rashodi u 2017. nisu ostvareni, jer je u tijeku usklađivanje procesa raspisivanja natječaja s Ministarstvom znanosti i obrazovanja (koji uključuje i proces donošenja izmjena i dopuna Zakona o strukovnom obrazovanju).

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2018. i 2019. Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi za 2018. u iznosu 172.716.250,00 kn te za 2019. u iznosu 171.843.569,00 kn.

Financijski izvještaji

Ministarstvo je u obvezi voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza te Bilješke. Financijski izvještaji su dostavljeni nadležnim institucijama u propisanom roku.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2017., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 164.526.111,00 kn, što je za 10.650.276,00 kn ili 6,9 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2016.	Ostvareno za 2017.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna	4.926,00	5.793.797,00	-
2.	Prihodi od imovine	19.169.386,00	19.443.660,00	101,4
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	350.240,00	335.488,00	95,8
4.	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	134.351.012,00	138.953.149,00	103,4
5.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	271,00	17,00	6,3
	Ukupno	153.875.835,00	164.526.111,00	106,9

Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvareni u iznosu 5.793.797,00 kn, veći su za 5.788.871,00 kn od ostvarenih u 2016. Vrijednosno značajniji prihodi su ostvareni iz Europskog socijalnog fonda za aktivnost Operativni program učinkoviti ljudski potencijali, prioritet 2, 3 i 5 u iznosu 2.755.977,00 kn te iz EU fonda za regionalni razvoj za aktivnost Operativni program konkurentnost i kohezija prioriteti 2 i 3 u iznosu 2.649.882,00 kn.

Prihodi od imovine čine 11,8 % ukupnih prihoda, a odnose se na prihode od koncesijskih naknada. Ostvareni su na temelju Zakona o turističkom i ostalom građevinskom zemljištu neprocijenjenom u postupku pretvorbe i privatizacije (Narodne novine 92/10), a obračunavaju se i naplaćuju za korištenje turističkog zemljišta u suvlasništvu Republike Hrvatske, većinom kampova. Koncesijske naknade su zajednički prihod državnog, županijskog i gradskog/općinskog proračuna. Uplaćuju se u visini 60,0 % u korist državnog proračuna, a 40,0 % u proračun županije i grada/općine na čijem se području kamp nalazi, u jednakim dijelovima. Prema Odluci Vlade Republike Hrvatske o raspolaganju sredstvima Fonda za razvoj turizma (Narodne novine 122/13), prihodi od koncesijskih naknada uplaćeni u državni proračun su namjenski prihodi Fonda za razvoj turizma u okviru aktivnosti Fond za turizam Ministarstva, namijenjeni razvijanju turističke infrastrukture i očuvanju turističke resursne osnove.

Prihodi od koncesijskih naknada u 2017. su ostvareni za 274.274,00 kn ili 1,4 % više u odnosu na prethodnu godinu, jer su u 2017. naplaćeni računi za koncesije koje se odnose na prethodno razdoblje.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada se odnose na prihode od naknada troškova kategorizacije ugostiteljskih objekata i naknada troškova polaganja stručnih ispita za rad u turističkom uredu u iznosu 335.448,00 kn.

Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu 138.953.149,00 kn u potpunosti su ostvareni iz državnog proračuna. Odnose se na prihode za financiranje rashoda poslovanja u iznosu 137.075.435,00 kn i prihode za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 1.877.714,00 kn. U odnosu na 2016., prihodi iz proračuna veći su za 4.602.137,00 kn ili 3,4 %. Navedeni prihodi doznačeni su za financiranje aktivnosti Turistička promidžba Republike Hrvatske u iznosu 47.950.000,00 kn, Administracija i upravljanje u iznosu 33.128.015,00 kn, Konkurentnost turističkog gospodarstva u iznosu 24.267.272,00 kn, Programi subvencioniranja kreditnih programa u turizmu u iznosu 16.720.671,00 kn te druge aktivnosti i projekte u iznosu 16.887.191,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2017., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 167.545.089,00 kn, što je za 11.993.709,00 kn ili 7,7 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2016.	Ostvareno za 2017.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	24.310.486,00	28.038.309,00	115,3
2.	Materijalni rashodi	9.706.248,00	11.979.866,00	123,4
3.	Financijski rashodi	2.431,00	4.366,00	179,6
4.	Subvencije	21.107.269,00	17.792.164,00	84,3
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	23.883.842,00	31.459.804,00	131,7
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	812.847,00	2.036.423,00	250,5
7.	Drugi rashodi	74.768.000,00	74.342.068,00	99,4
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	960.257,00	1.892.089,00	197,0
	Ukupno	155.551.380,00	167.545.089,00	107,7
	Manjak prihoda	1.675.545,00	3.018.978,00	180,2

Manjak prihoda za 2017. je iskazan u iznosu 3.018.978,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja je iznosio 23.019.458,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju koncem 2017. iznosi 20.000.480,00 kn.

U odnosu na 2016., svi su rashodi veći, osim rashoda za subvencije i drugih rashoda (tekuće i kapitalne donacije i kapitalne pomoći).

Vrijednosno značajniji rashodi se odnose na tekuće donacije Hrvatskoj turističkoj zajednici za financiranje promotivnih i marketinških aktivnosti na svjetskom turističkom tržištu u iznosu 47.950.000,00 kn, pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu 31.459.804,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu 28.038.309,00 kn, subvencije u iznosu 17.792.164,00 kn, materijalne rashode u iznosu 11.979.866,00 kn, kapitalne pomoći u iznosu 14.024.000,00 kn i kapitalne donacije u iznosu 9.064.000,00 kn.

Rashodi za zaposlene su ostvareni u iznosu 28.038.309,00 kn, a odnose se na bruto plaće u iznosu 23.306.792,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 3.996.691,00 kn te druge rashode za zaposlene u iznosu 734.826,00 kn (regres za godišnji odmor u iznosu 216.250,00 kn, božićnice u iznosu 212.500,00 kn, otpremnine u iznosu 132.008,00 kn, jubilarne nagrade u iznosu 73.348,00 kn, darovi djeci u iznosu 39.000,00 kn i drugi rashodi u iznosu 61.720,00 kn).

U odnosu na 2016., ostvareni su više za 3.727.823,00 kn ili 15,3 %, zbog povećanja broja zaposlenih. Novo zapošljavanje obavljeno je u skladu s Planom prijma u državnu službu za 2017. (Narodne novine 58/17).

Materijalni rashodi su ostvareni u iznosu 11.979.866,00 kn, što je za 2.273.618,00 kn ili 23,4 % više u odnosu na 2016., zbog većih rashoda za usluge promidžbe i rashoda za službena putovanja. Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na rashode za usluge promidžbe u iznosu 1.633.256,00 kn, službena putovanja u iznosu 1.571.178,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu 1.263.244,00 kn, intelektualne usluge u iznosu 1.250.950,00 kn te članarine u iznosu 1.167.535,00 kn.

Rashodi za usluge promidžbe su ostvareni u iznosu 1.633.256,00 kn, što je za 1.056.783,00 kn ili 183,3 % više u odnosu na 2016.

Rashodi su veći zbog održanih promotivnih aktivnosti (emitiranja spotova) u iznosu 1.125.513,00 kn u vezi s organiziranjem Dana poslova u turizmu, ostvarenih u okviru aktivnosti Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. - 2020.

Vrijednosno značajniji rashodi za zakupnine i najamnine odnose se na operativni najam automobila u iznosu 418.126,00 kn, zakup poslovnih prostora u iznosu 366.139,00 kn te najam licenci u iznosu 185.700,00 kn.

Rashodi za subvencije su ostvareni u iznosu 17.792.164,00 kn, a vrijednosno značajniji u iznosu 16.626.251,00 kn su ostvareni u okviru aktivnosti Programi subvencioniranja kreditnih programa u turizmu. U okviru navedene aktivnosti se subvencioniraju tri kreditna programa (Poticaj za uspjeh, Razvoj turizma u malom gospodarstvu i Razvoj turizma na selu) kao poticajna mjera za razvoj malog poduzetništva u turizmu i razvoj seoskog turizma u ruralnim i turistički nerazvijenim područjima. U odnosu na 2016., kada su iznosili 19.944.793,00 kn, rashodi za subvencije u okviru navedene aktivnosti su manji za 3.318.542,00 kn ili 16,6 % iz razloga što su pojedini krediti po kojima se subvencioniraju kamate zatvoreni i jer je subvencija kamata u skladu s ugovorima u drugom dijelu otplatnog plana manja.

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade su ostvarene u iznosu 2.036.423,00 kn, a najvećim dijelom se odnose na sufinanciranje stipendija učenicima i studentima koji se obrazuju za zanimanja u turizmu i ugostiteljstvu u iznosu 1.932.000,00 kn. Na temelju javnog poziva za sudjelovanje u Programu poticanja obrazovanja kadrova u ugostiteljstvu i turizmu u 2017. „Stipendije“, Ministarstvo je zaključilo ugovore o stipendiranju s 23 trgovačka društva (hoteli i županijske obrtničke komore) za sufinanciranje stipendija 423 učenika i studenata. Stipendije su ugovorene u mjesečnom iznosu do 1.200,00 kn, od čega Ministarstvo sufinancira 50,0 %. U odnosu na prethodnu godinu, kada je sufinancirano 229 stipendija u ukupnom iznosu 746.100,00 kn, rashodi za sufinanciranje stipendija su veći za 1.185.900,00 kn ili 158,9 %.

Drugi rashodi u iznosu 74.342.068,00 kn se odnose na tekuće donacije u iznosu 51.250.000,00 kn, kapitalne pomoći u iznosu 14.024.000,00 kn, kapitalne donacije u iznosu 9.064.000,00 kn i ovrhe u iznosu 4.068,00 kn. Tekuće donacije se odnose na sredstva doznačena Hrvatskoj turističkoj zajednici za financiranje promotivnih i marketinških aktivnosti u okviru aktivnosti Turistička promidžba Republike Hrvatske u iznosu 47.950.000,00 kn, za sufinanciranje programa i projekata strukovnih udruga u turizmu i ugostiteljstvu u iznosu 1.800.000,00 kn i aktivnost Poticaj za povećanje sigurnosti turista – Hrvatska gorska služba spašavanja u iznosu 1.500.000,00 kn.

Kapitalne pomoći u iznosu 14.024.000,00 kn i donacije u iznosu 9.064.000,00 kn (ukupno 23.088.000,00 kn) se odnose na dodijeljene bespovratne potpore za provedbu aktivnosti Konkurentnost turističkog gospodarstva. Vrijednosno značajnije kapitalne pomoći u okviru navedene aktivnosti u iznosu 11.584.000,00 kn su dodijeljene 231 korisniku za povećanje standarda, kvalitete i dodatne ponude, korištenje novih tehnologija, poboljšanje socijalne uključenosti i slično u ugostiteljskim objektima (hoteli, kampovi, obiteljsko poljoprivredna gospodarstva i drugi ugostiteljski objekti), a isplaćene su u iznosima od 30.000,00 kn do 100.000,00 kn.

Kapitalne donacije u iznosu 9.064.000,00 kn se odnose na bespovratne potpore odobrene 231 fizičkoj osobi, odnosno privatnim iznajmljivačima za izgradnju bazena u okviru smještajnih objekata. Potpore su isplaćene u iznosima od 15.000,00 kn do 40.000,00 kn.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu 31.459.804,00 kn odnose se na pomoći unutar općeg proračuna u iznosu 27.358.765,00 kn (kapitalne pomoći u iznosu 23.496.231,00 kn i tekuće pomoći u iznosu 3.862.534,00 kn), pomoći temeljem prijenosa EU sredstava u iznosu 2.546.820,00 kn te na druge pomoći u iznosu 1.554.219,00 kn. Pomoći su ostvarene za 7.575.962,00 kn ili 31,7 % više nego prethodne godine. Vrijednosno značajnije pomoći u iznosu 22.456.810,00 kn su ostvarene u okviru aktivnosti Fond za turizam, a financirane su prihodima od koncesijskih naknada (prihodi za posebne namjene). Pomoći se dodjeljuju putem javnih poziva, kao bespovratna sredstva jedinicama lokalne i područne/regionalne samouprave, javnim ustanovama nacionalnih parkova i parkova prirode, čime se sufinanciraju projekti unaprjeđenja turističke ponude (uređenje plaža, centara za posjetitelje, javne cikloturističke infrastrukture i drugo).

Vrijednosno značajniji rashodi za nabavu nefinancijske imovine se odnose na nabavu dokumenta Satelitski račun turizma Republike Hrvatske za 2016. - Razvoj statističke osnove i procjena unutarnje turističke potrošnje u iznosu 1.162.500,00 kn (evidentirano u okviru računa nematerijalne imovine) i nabavu uredske opreme i namještaja u iznosu 470.501,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2017., ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 83.670.218,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2017.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2017.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	4.192.400,00	4.019.911,00	95,9
1.1.	Postrojenja i oprema	1.536.958,00	1.508.715,00	98,2
1.2.	Druga nefinancijska imovina	2.655.442,00	2.511.196,00	94,6
2.	Financijska imovina	77.458.993,00	79.650.307,00	102,8
2.1.	Novčana sredstva	87.025,00	52.019,00	59,8
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih, te za više plaćene poreze i ostalo	1.625.897,00	1.616.156,00	99,4
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	8.840.000,00	8.840.000,00	100,0
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	46.677.280,00	51.310.683,00	109,9
2.5.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	20.228.791,00	17.831.449,00	88,1
	Ukupno imovina	81.651.393,00	83.670.218,00	102,5
3.	Obveze	43.342.313,00	44.606.018,00	102,9
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	25.799.846,00	29.370.930,00	113,8
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	0,00	287,00	-
3.3.	Odgodeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	17.542.467,00	15.234.801,00	86,8
4.	Vlastiti izvori	38.309.079,00	39.064.200,00	102,0
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	81.651.392,00	83.670.218,00	102,5
	Izvanbilančni zapisi	339.011.540,00	369.140.916,00	108,9

Vrijednost imovine iskazane koncem 2017. je veća za 2.018.825,00 kn ili 2,5 % u odnosu na stanje iskazano početkom godine. Na povećanje vrijednosti imovine je najvećim dijelom utjecalo povećanje potraživanja za prihode poslovanja.

Druga nefinancijska imovina u iznosu 2.511.196,00 kn se odnosi na licence i drugu nematerijalnu imovinu (Glavni plan, Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske te Satelitski račun turizma Republike Hrvatske za 2016. - Razvoj statističke osnove i procjena unutarnje turističke potrošnje).

Financijska imovina se odnosi na potraživanja u iznosu 61.766.839,00 kn, rashode budućih razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda u iznosu 17.831.449,00 kn te novčana sredstva u iznosu 52.019,00 kn.

Ukupna potraživanja iskazana koncem 2017. su iznosila 61.766.839,00 kn. Vrijednosno značajnija se odnose na potraživanja za prihode iz proračuna u iznosu 44.866.438,00 kn, potraživanja za dane zajmove u iznosu 8.840.000,00 kn, potraživanja za prihode od imovine u iznosu 5.566.616,00 kn te potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 877.628,00 kn. U odnosu na stanje iskazano početkom godine, veća su za 4.623.662,00 kn ili 8,1 %. Najveće povećanje se odnosi na potraživanja za naplaćene koncesijske naknade u rješavanju, koje su veće za 3.779.770,00 kn u odnosu na početak 2017.

Potraživanja za dane depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo se odnose na potraživanja od korisnika potpora i subvencija zbog neispunjenja ugovornih obveza u iznosu 1.583.256,00 kn te na druga potraživanja u iznosu 32.900,00 kn.

Potraživanja za dane zajmove se odnose na pozajmicu danu trgovačkom društvu za isplatu plaća zaposlenicima. Koncem 2013. zaključen je sporazum kojim je utvrđen način i dinamika povrata pozajmice (obročno prema pojedinačnim godišnjim sporazumima). Na temelju zaključenih godišnjih sporazuma u razdoblju od 2013. do 2016. naplaćeno je 4.000.000,00 kn te potraživanje koncem 2016. iznosi 8.840.000,00 kn. U 2017. potraživanja nisu naplaćena, a spomenuto trgovačko društvo je privatizirano.

Potraživanja za prihode poslovanja se odnose na potraživanja za prihode iz proračuna u iznosu 44.866.438,00 kn, potraživanja za prihode od imovine u iznosu 5.566.616,00 kn te potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 877.629,00 kn.

U okviru potraživanja za prihode iz proračuna, vrijednosno značajnija se odnose na potraživanja za naplaćene koncesijske naknade u rješavanju u iznosu 24.222.503,00 kn, oko kojih se vode sporovi između države i jedinica lokalne samouprave vezani uz vlasništvo nad turističkim zemljištem u kampovima (sredstva su uplaćena u državni proračun, ali nisu raspoloživa sve do okončanja sporova) te na potraživanja za naplaćene koncesijske naknade u iznosu 20.587.250,00 kn.

Potraživanja za prihode od imovine odnose se na potraživanja za obračunane, a nenaplaćene koncesijske naknade u iznosu 5.410.919,00 kn i potraživanja za zatezne kamate u iznosu 155.697,00 kn.

Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade najvećim se dijelom odnose na potraživanja za obračunane, a nenaplaćene koncesijske naknade u rješavanju u iznosu 851.287,00 kn, oko kojih se vode prethodno spomenuti sporovi između države i jedinica lokalne samouprave vezani uz vlasništvo.

Od ukupnih potraživanja iskazanih koncem 2017., dospjela su u iznosu 16.862.813,00 kn. Odnose na potraživanja za dane zajmove u iznosu 8.840.000,00 kn, za prihode poslovanja u iznosu 6.439.557,00 kn (dane koncesije u iznosu 5.410.919,00 kn, koncesije u rješavanju u iznosu 851.287,00 kn, zatezne kamate u iznosu 155.697,00 kn i drugo u iznosu 21.654,00 kn) te na potraživanja od korisnika potpora i subvencija zbog neispunjenja ugovornih obveza u iznosu 1.583.256,00 kn.

Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda se odnose na nedospjelu naplatu prihoda u iznosu 15.234.801,00 kn i kontinuirane rashode budućih razdoblja u iznosu 2.596.648,00 kn.

Kontinuirani rashodi budućih razdoblja se odnose na režijske troškove za prosinac 2016. (operativni najam, usluge telefona, čišćenja, goriva i drugo), koji su plaćeni početkom 2017.

Na računu za nedospjelu naplatu prihoda su evidentirani iznosi dijela potpora koji još nisu isplaćeni prema zaključenim ugovorima za programe potpora te će se navedeni dio potpora isplatiti u cijelosti po dostavi konačnih izvješća o namjenski utrošenim sredstvima i provedbi programa.

Ukupne obveze iskazane koncem 2017. su iznosile 44.606.018,00 kn, a odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu 29.370.930,00 kn, prihode budućih razdoblja u iznosu 15.234.801,00 kn i rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 287,00 kn. Obveze za rashode poslovanja se odnose na obveze za jamčevine u iznosu 24.222.503,00 kn, za zaposlene u iznosu 2.369.896,00 kn, prema proračunu u iznosu 1.769.926,00 kn, za subvencije u iznosu 697.773,00 kn, materijalne rashode u iznosu 302.691,00 kn te na druge obveze u iznosu 8.141,00 kn.

Obveze za jamčevine u iznosu 24.222.503,00 kn odnose se na uplaćene koncesije u državni proračun, koje su u rješavanju zbog spornih i neriješenih imovinskih prava (vode se sporovi između države i jedinica lokalne samouprave vezani uz vlasništvo nad turističkim zemljištem u kampovima). Istodobno se u poslovnim knjigama Ministarstva iskazuju i potraživanja za navedene koncesijske naknade.

Obveze koncem 2017. su iskazane za 1.263.705,00 kn ili 2,9 % više nego na početku 2017. U odnosu na početak godine, obveze za rashode poslovanja veće su za 3.571.084,00 kn, a prihodi budućih razdoblja manji su za 2.307.666,00 kn. Povećanje obveza za rashode poslovanja se odnosi na povećanje obveza za jamčevine. Od ukupno iskazanih obveza koncem 2017. u iznosu 44.606.018,00 kn, na dospjele obveze se odnosi 30.522,00 kn, a na nedospjele 44.575.496,00 kn.

Izvanbilančni zapisi su iskazani u iznosu 369.140.916,00 kn. Odnose se na primljene zadužnice za projekte koji su sufinancirani iz sredstava Ministarstva u iznosu 251.635.000,00 kn, potencijalne obveze za subvencije kamata korisnicima kredita iz Programa subvencioniranja kreditnih programa u turizmu u iznosu 67.016.806,00 kn te potencijalne obveze po sudskom sporu Ministarstva i sportske udruge procijenjene vrijednosti 50.489.110,00 kn.

Sudski spor Ministarstva i sportske udruge se odnosi na ugovor o sponzorstvu zaključen za razdoblje od siječnja 2000. do konca 2002., prema kojem se Ministarstvo obvezalo sportskoj udruzi uplaćivati godišnje iznose u kunskoj protuvrijednosti 2.000.000 DEM za promidžbene aktivnosti. Početkom 2000., Ministarstvo je putem Državnog odvjetništva Republike Hrvatske podnijelo tužbu radi utvrđivanja ništavosti ugovora o sponzorstvu, a korisnik sponzorstva je na temelju računa za 2000. pokrenuo ovršni postupak.

Koncem 2012. Ministarstvo je predložilo korisniku sponzorstva da se sudski spor riješi mirnim putem pred Povjerenstvom za poticanje alternativnog i izvansudskog rješavanja sporova u građanskopravnim predmetima u kojima je jedna od stranaka u sporu Republika Hrvatska. Navedeno Povjerenstvo je imenovala Vlada Republike Hrvatske u lipnju 2012. Sudski spor je bio u mirovanju do konca travnja 2013., zbog mogućnosti mirnog rješavanja spora, do kojeg nije došlo.

Početkom siječnja 2018., Državno odvjetništvo Republike Hrvatske dostavilo je Ministarstvu dopis te Presudu i Rješenje Županijskog suda u Varaždinu (od 9. studenog 2017.) i Rješenje (od 10. studenog 2017.).

U dopisu Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, navedeno je da iz dostavljenih drugostupanjskih odluka proizlazi da je pravomoćno odbijen tužbeni zahtjev Republike Hrvatske za utvrđivanje ništavosti Ugovora o sponzorstvu, koji je zaključen između Ministarstva i sportske udruge. Također je navedeno da je usvojen protutužbeni zahtjev sportske udruge za isplatom (primjenom devizne klauzule) naknade za sponzorstvo. Obrazlaže se da ne postoje razlozi za izjavljivanje revizije na presudu, a ukoliko je Ministarstvo mišljenja o potrebi ulaganja revizije, trebalo je izvijestiti Državno odvjetništvo Republike Hrvatske najkasnije do 17. siječnja 2018., što nije učinjeno.

Presudom i Rješenjem Županijskog suda u Varaždinu (od 9. studenog 2017.) odbijen je zahtjev za proglašenjem ugovora o sponzorstvu ništavim i utvrđeno je da je osnovano potraživanje sportske udruge prema Ministarstvu (za razdoblje od siječnja 2000. do konca 2002.) u iznosu 2.990.112,32 EUR, uz pripadajuću kamatu. Prema presudi, Ministarstvo je obvezno isplatiti sportskoj udruzi i troškove parničnog postupka u iznosu 903.452,00 kn, sa zakonskom zateznom kamatom.

Presuda je postala pravomoćna, a Ministarstvo nije uložilo izvanredni pravni lijek u vezi s donesenom presudom.

Prema izračunu ovlaštenog sudskog vještaka sastavljenog u travnju 2018., dug po presudi na dan 1. lipnja 2018. će iznositi 7.511.560,23 EUR. Na temelju navedenog izračuna, u poslovnim knjigama Ministarstva evidentirani su za 2018. rashodi i obveze u iznosu 56.336.702,00 kn (obveza za glavnice u iznosu 22.425.842,00 kn i za zatezne kamate u iznosu 33.910.859,00 kn). Istodobno su iz izvanbilančne evidencije isknižene ranije evidentirane potencijalne obveze na temelju sudskih postupaka u iznosu 50.489.110,00 kn.

Javna nabava

Plan nabave roba, usluga i radova za 2017. je donesen u veljači 2017. Također su donesene i tri izmjene i dopune plana nabave, od kojih je zadnja donesena u prosincu 2017.

Prema zadnjoj izmjeni i dopuni plana nabave, planirana je nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti 7.263.228,00 kn odnosno u vrijednosti 9.079.035,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Plan nabave za 2017. te Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma je objavljen na mrežnim stranicama Ministarstva u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16).

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2017., zaključena su dva ugovora o nabavi usluga u vrijednosti 1.162.505,00 kn s porezom na dodanu vrijednost na temelju provedenih otvorenih postupaka javne nabave. Nabava roba, usluga i radova procijenjene pojedinačne vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn (jednostavna nabava) je iznosila 5.486.794,00 kn, od čega se na nabavu usluga odnosi 4.428.216,00 kn, robe 1.036.959,00 kn te radova 21.619,00 kn s porezom na dodanu vrijednost.

Na temelju okvirnih sporazuma koje je zaključio Državni ured za središnju javnu nabavu, zaključeni su ugovori o nabavi robe i usluga u vrijednosti 706.634,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Izuzeće od primjene odredbi Zakona o javnoj nabavi je primijenjeno za nabavu usluga oglašavanja u elektroničkim medijima u iznosu 1.024.316,00 kn s porezom na dodanu vrijednost.

Ministarstvo je u siječnju 2017. donijelo Pravilnik o provedbi jednostavnih nabava u Ministarstvu turizma Republike Hrvatske.

III. REVIZIJA ZA 2017.

Postupci revizije provedeni su od 15. siječnja do 23. kolovoza 2018.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošlih revizija
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Ministarstva.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti uslijed prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15 i 87/16)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 2/17 i 28/17).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave
2. Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva turizma (Narodne novine 40/17)
3. Zakon o proračunu
4. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10 i 120/13)
5. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 52/13 i 94/14)
6. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2017. godinu (Narodne novine 119/16 i 113/17)
7. Zakon o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 139/10 i 19/14)
8. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15)
9. Zakon o državnim službenicima (Narodne novine 92/05, 107/07, 27/08, 34/11, 49/11, 150/11, 34/12, 49/12 - pročišćeni tekst, 37/13, 38/13, 1/15, 138/15 – odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 61/17)
10. Zakon o javnoj nabavi
11. Pravilnik o provedbi jednostavnih nabava u Ministarstvu turizma Republike Hrvatske

12. Zakon o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine 94/13, 18/16 i 89/17)
13. Uredba o Registru državne imovine (Narodne novine 55/11)
14. Zakon o obveznim odnosima (čl. 241.), (Narodne novine 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15)
15. Zakon o državnim potporama (Narodne novine 47/14 i 69/17)
16. Zakon o koncesijama (Narodne novine 143/12 i 69/17)
17. Zakon o turističkom i ostalom građevinskom zemljištu neprocijenjenom u postupku pretvorbe i privatizacije (čl. 15)
18. Odluka o uvjetima korištenja službenih automobila, mobilnih telefona, redovitih zrakoplovnih linija, poslovnih kreditnih kartica, sredstava reprezentacije te načinu odobravanja službenih putovanja, točka XIII., stavak 3. (Narodne novine 37/16)
19. Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike (Narodne novine 104/13, 71/16 i 112/17).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Ministarstva. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz plana i ranijeg razdoblja, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima i tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te drugih unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnijih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Ministarstva. Provjerena je dokumentacija u vezi obračuna plaća i naknada za zaposlene, izlazni računi, ulazni računi, ugovori i drugo. Obavljeni su razgovori s zaposlenicima Ministarstva i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s poslovnim događajima.

Nalaz za 2017.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, imovina, prihodi, rashodi, obveze te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2017. su utvrđene nepravilnosti koje se odnose na računovodstveno poslovanje i potraživanja.

1. Računovodstveno poslovanje

1.1. Ministarstvo je u obvezi voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Ustrojene su propisane poslovne knjige.

U poslovnim knjigama su evidentirana potraživanja za povrat subvencija kamata u iznosu 405.469,00 kn. S obzirom na to da je za neopravdana sredstva subvencije kamata po kreditima od korisnika zatražen povrat sredstava u iznosu 9.319.320,00 kn, što je više od evidentiranih potraživanja u poslovnim knjigama, proizlazi da u poslovnim knjigama nisu evidentirana cjelovita potraživanja.

Podaci o potraživanjima za povrat subvencija kamata u iznosu 8.913.851,00 kn vode se u pomoćnim analitičkim evidencijama nadležne uprave (sektora za unaprjeđenje hotelsko turističke ponude i investicija) i nisu dostavljeni u sektor za financije, proračun i ljudske potencijale radi evidencije u glavnoj knjizi te analitičke evidencije nisu usuglašene s glavnom knjigom. Popisom potraživanja sa stanjem 31. prosinca 2017. obuhvaćena su potraživanja evidentirana u glavnoj knjizi iz čega proizlazi da nije obavljen cjelovit popis potraživanja.

Odredbom članka 7. stavka 2. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je da proračunski korisnici obvezno vode analitička knjigovodstva potraživanja i obveza (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i drugo).

Državni ured za reviziju nalaže provoditi usklađivanje podataka iz analitičkih evidencija s podacima u glavnoj knjizi u cilju iskazivanja cjelovitih potraživanja u glavnoj knjizi i financijskim izvještajima. Također, nalaže se popisom imovine obuhvatiti ukupna potraživanja.

1.2. U očitovanju Ministarstvo navodi da nije imalo vjerodostojne knjigovodstvene isprave za evidentiranje navedenih potraživanja. U očitovanju se navodi da je iznos potraživanja (sa zateznim kamatama), koja nisu evidentirana u poslovnim knjigama preuzet iz radne evidencijske tablice, koju je u 2017. izradila Uprava nadležna za praćenje provedbe poticajnih kreditnih programa, koja je ustrojena u okviru Ministarstva. Također, navodi da je izvršena analiza iznosa potraživanja iz navedene tablice po predmetima. Povrati subvencije kamata od dva korisnika u iznosu 6.431.072,00 kn (bez kamata) predani su na postupanje Državnom odvjetništvu u 2018. te su tada i evidentirani u poslovnim knjigama, na temelju dokumenta koji je poslan Državnom odvjetništvu.

Za povrat subvencije od korisnika u iznosu 212.053,00 kn, u očitovanju se navodi da Ministarstvo ne raspolaže s knjigovodstvenim dokumentom za upis potraživanja u poslovne knjige, jer je za nastanak potraživanja odgovorna banka i traju pregovori o naplati navedenog potraživanja.

Za povrate subvencije kamata od tri korisnika u iznosu 3.933.284,00 kn (s kamatama), Ministarstvo navodi da u glavnu knjigu treba evidentirati potraživanje u iznosu 2.270.726,00 kn, odnosno bez zateznih kamata, jer se na navedena potraživanja umjesto zakonske zatezne kamate primjenjuje izračun osnovne referentne stope uvećane za 100 baznih poena. Budući da u dokumentaciji kreditnog programa Poticaj za uspjeh nije definirana kamata za slučaj povrata dane subvencije, sve do konačne odluke nadležnog tijela o povratu nije određen iznos zatezne kamate, Ministarstvo u prijavama Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske navodi samo iznos isplaćene subvencije.

Nadalje, Ministarstvo u očitovanju navodi da su potraživanja za povrate subvencija evidentirana u poslovne knjige u 2018.

2. Potraživanja

2.1. Ukupna potraživanja koncem 2017. su iznosila 61.766.839,00 kn. Vrijednosno značajnija se odnose na potraživanja za prihode iz proračuna u iznosu 44.866.438,00 kn, za dane zajmove u iznosu 8.840.000,00 kn te za prihode od imovine u iznosu 5.566.617,00 kn. Od ukupnih potraživanja iskazanih koncem 2017., dospjela su potraživanja u iznosu 16.862.813,00 kn. Odnose se na potraživanja za dane zajmove u iznosu 8.840.000,00 kn, prihode poslovanja u iznosu 6.439.557,00 kn, te na potraživanja od korisnika potpora i subvencija zbog neispunjenja ugovornih obveza u iznosu 1.583.256,00 kn.

- Potraživanja za dane zajmove

Potraživanja za dane zajmove iskazana su u iznosu 8.840.000,00 kn, a odnose se na pozajmicu danu trgovačkom društvu za isplatu plaća zaposlenicima, na temelju Zaključka Vlade Republike Hrvatske iz lipnja 1999. Prema poslovnim knjigama Ministarstva, pozajmica je isplaćena tijekom 1999. u ukupnom iznosu 12.840.000,00 kn. U prosincu 2013., Ministarstvo je s trgovačkim društvom zaključilo Sporazum o povratu pozajmice u iznosu 9.360.000,00 kn putem godišnje obročne otplate, a za potraživanje u iznosu 3.480.000,00 kn ugovoreno je međusobno usklađenje stanja obveza i potraživanja, (nakon obostrane provjere dokumentacije), u roku šest mjeseci od zaključenja Sporazuma.

Nakon provjere dokumentacije, Ministarstvo je utvrdilo da se potraživanje u iznosu 3.480.000,00 kn odnosi na pozajmicu isplaćenu trgovačkom društvu, s čime se trgovačko društvo nije suglasilo. Na temelju zaključenih godišnjih sporazuma u razdoblju od 2013. do 2016., naplaćeno je 4.000.000,00 kn te je potraživanje koncem 2016. iskazano u iznosu 8.840.000,00 kn, a tijekom 2017. nije bilo naplate potraživanja.

S obzirom na pokrenuti postupak privatizacije trgovačkog društva, Ministarstvo se dopisom obratilo Centru za restrukturiranje i prodaju i predložilo da se u okviru javnog prikupljanja ponuda uvrsti i uvjet podmirenja obveza trgovačkog društva prema Ministarstvu, što nije uvaženo. Nakon privatizacije trgovačkog društva, novi vlasnik je predložio djelomičnu naplatu potraživanja u iznosu 7.100.000,00 kn, uz isplatu u dva godišnja obroka (u 2017. i 2018.).

Navedeni prijedlog Ministarstvo nije prihvatilo, jer zahtijeva jednokratnu naplatu cjelokupnog iznosa potraživanja.

Državni ured za reviziju predlaže nastaviti s mjerama naplate potraživanja.

- Potraživanja od korisnika subvencija kamata zbog neispunjenja ugovornih obveza

U okviru aktivnosti Programi subvencioniranja kreditnih programa u 2017. su ostvareni rashodi za subvencije u iznosu 16.626.251,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na subvencije kamata na kredite na temelju uvjeta iz kreditnog programa Poticaj za uspjeh u iznosu 15.551.531,00 kn. Navedeni program se temelji na kreditnim sredstvima poslovnih banaka i Hrvatske banke za obnovu i razvoj te sredstvima Ministarstva za subvencioniranje kamata.

U razdoblju od 1. prosinca 2002. do 2. ožujka 2009. u okviru programa Poticaj za uspjeh, poslovne banke su u suradnji s Ministarstvom odobrile 476 kredita u iznosu 1.957.908.319,00 kn. Ukupno su korisnicima subvencionirane kamate na kredite u iznosu 524.510.065,00 kn. Namjena kredita bila je izgradnja i uređenje smještajnih ugostiteljsko turističkih objekata s pratećim sadržajima u kojima ugostiteljsku djelatnost obavljaju korisnici kredita i potpore. Ministarstvo sudjeluje s potporom u visini utvrđenog postotka subvencije u ugovorenoj kamati za kredite do njihove konačne otplate u 2029.

Prema evidenciji o stanju kredita u vrijeme obavljanja revizije (ožujak 2018.), 234 kredita je zatvoreno i za njih se subvencija ne isplaćuje od dana kada su zatvoreni (redovno i prijevremeno otplaćeni, otkaz ugovora i raskinuti ugovori), 231 kredit u cijelosti zadovoljava namjenu te korisnici imaju rješenje o kategoriji kreditiranog objekta i subvencija kamata se redovito isplaćuje do konačne otplate kredita, a dva kredita su u postupku usklađenja i korisnicima se redovito isplaćuje subvencija.

Subvencije se ne isplaćuju za devet kredita; sedam kredita je zatvoreno i od korisnika je zatražen povrat subvencije kamata, a za dva kredita je zaustavljena isplata subvencije iz razloga što korisnici nemaju odgovarajuće rješenje o kategorizaciji ugostiteljskog objekta, odnosno nisu se uskladili s uvjetima iz programa Poticaj za uspjeh.

Za zatvorene kredite od sedam korisnika, zatražen je povrat subvencija kamata (najvećim dijelom u prošlom razdoblju) u iznosu 10.981.878,00 kn (uključujući zatezne kamate), a do konca 2017. neopravdana sredstva nisu naplaćena. Za povrate subvencije kamata od pet korisnika u iznosu 4.550.806,00 kn, Ministarstvo je poduzelo mjere naplate putem prijava u postupke predstečajne nagodbe, prijava Državnom odvjetništvu na daljnje postupanje te naplate putem banaka kreditora.

Za povrate subvencije kamata od dva korisnika u iznosu 6.431.072,00 kn nisu do konca 2017. poduzete sve raspoložive mjere naplate.

Jednom korisniku subvencije, u siječnju 2016., Ministarstvo je poslalo nalog za povrat subvencije u iznosu 5.970.062,00 kn, uvećano za kamatu, koju treba u roku 30 dana doznačiti u državni proračun. Povrat je zatražen, nakon što je poslovna banka u studenome 2015. raskinula ugovor o kreditu. U ožujku 2017. Ministarstvo je obavilo nadzor na lokaciji, o čemu je sastavljeno Izvješće.

Prema navedenom Izvješću, utvrđeno je da građevinski objekt nije dovršen, ali je odlučeno zaustaviti povrat subvencije do početka listopada 2017., (jer je izgledno da bi korisnik uz pomoć potencijalnih investitora mogao dovršiti građevinski objekt), nakon čega predmet treba uputiti nadležnom Državnom odvjetništvu na postupanje. Do konca 2017. daljnje mjere naplate nisu poduzete.

Nadalje, jednom korisniku je koncem siječnja 2017. poslan nalog za povrat subvencije u iznosu 461.010,00 kn. Nakon saznanja da je poslovna banka s korisnikom raskinula ugovor o kreditu u prosincu 2012., Ministarstvo je zaustavilo isplatu subvencije, a mjere za povrat subvencije nisu poduzimane zbog mogućnosti ponovne aktivacije kredita. U listopadu 2016. Ministarstvo je obavilo nadzor na lokaciji objekta te je utvrđeno da je objekt u visokom stupnju neizgrađenosti, zapušten i vidljivo je da duže vrijeme nisu izvođeni radovi. Do konca 2017. daljnje mjere naplate nisu poduzete.

Unutarnje procedure u vezi s postupanjima koja prethode evidentiranju i naplati potraživanja, kako bi se na ista ili slična potraživanja primijenile iste mjere naplate, nisu donesene. Iako donošenje procedura za evidentiranje i naplatu potraživanja nije propisano zakonom, njihovo donošenje u skladu je s načelom dobrog financijskog upravljanja.

Pozornost treba posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima, zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Odredbom članka 47. Zakona o proračunu propisano je da su proračunski korisnici odgovorni za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, za njihovu uplatu u proračun i za izvršavanje svih rashoda i izdataka u skladu s namjenama.

Državni ured za reviziju nalaže nastaviti s poduzimanjem mjera naplate za povrat subvencija kamata. Predlaže se donošenje unutarnjih procedura kojima bi se odredila postupanja koja prethode evidentiranju i naplati potraživanja.

- 2.2. *Ministarstvo u očitovanju navodi da je poduzelo mjere naplate za povrat subvencija kamata od dva korisnika u iznosu 6.431.072,00 kn, odnosno da je koncem travnja i početkom lipnja 2018. dostavilo dopise i dokumentaciju o navedenim potraživanjima nadležnom Državnom odvjetništvu na postupanje.*

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Ministarstva za 2016., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje. Revizijom za 2017. je provjereno je li Ministarstvo postupilo prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navodi se proveden i djelomično proveden nalog.

Tablica broj 4

Provedba naloga iz prošlih revizija

Redni broj	Naziv područja/ potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Planiranje	2014. 2015. 2016.	Naloženo je utvrditi jasne i mjerljive pokazatelje rezultata u provedbi programa/aktivnosti koji su poveznica sa strateškim ciljevima Ministarstva.	nije određen	provedeno
2.	Rashodi	2014. 2015. 2016.	Naloženo je obustaviti isplatu subvencije kamata, zatražiti povrat isplaćene subvencije kamata te poduzeti mjere radi naplate potraživanja od korisnika subvencije kamata za koje je utvrđeno da kredit ne koriste u skladu s uvjetima iz programa Poticaj za uspjeh, ugovora o poslovnoj suradnji između Ministarstva i banaka i ugovora o kreditu zaključenog između banaka i korisnika.	nije određen	djelomično provedeno

Status naloga koji je djelomično proveden opisan je u nastavku.

- U vezi s nalogom za obustavu isplate subvencije kamata, traženje povrata isplaćene subvencije kamata i poduzimanja mjera radi naplate potraživanja od korisnika subvencije kamata za koje je utvrđeno da kredit ne koriste u skladu s uvjetima iz programa Poticaj za uspjeh, djelomično su poduzete, a za pojedine korisnike nisu poduzete raspoložive mjere naplate potraživanja (za povrat subvencije kamata od dva korisnika subvencija u iznosu 6.431.072,00 kn nisu poduzete zakonom propisane mjere naplate).

Ministarstvo je i nadalje u obvezi postupati prema danom nalogu Državnog ureda za reviziju, koji nije u cijelosti proveden.